

ANG**Bayan**

Pahayagan ng Partido Komunista ng Pilipinas
Pinapatnubayan ng Marxismo-Leninismo-Maoismo

Edisyong Hiligaynon

Tuig XXXV No 8

Abril 21, 2004

www.philippinerevolution.org

Editoryal

Handaan ang pagpatuman sang JMC

Nakamiting na ang Joint Monitoring Committee (JMC) nga siya ang magadumala sa implementasyon sang Comprehensive Agreement on Respect for Human Rights and International Humanitarian Law (CARHRIHL).

Bentaha sa pumuluyo kag rebolusyon ang pagtukod kag pagpaandar sang JMC labi na sa atubang sang nagapadamu nga kaso sang pasista nga abuso kadungan sang pagsingki sang "gera batuk sa terorismo." Ini ang magabaton kag maga-imbestiga sa mga reklamo sang paglapas sa CARHRIHL.

Ang CARHRIHL nagluntad bilang malahalon nga dugang nga rekisito sa pagrespeto sa mga tawhanon nga kinamatarung kag internasyunal nga makatawong layi.

Kaundan sini ang bug-os nga sakup sang mga tawhanon nga kinamatarung nga ginalakipan sang mga kinamatarung sibil kag pang-pulitika, pang-ekonomya, pangkatinglaban kag pangkultura. Base ini sa gin-agan kag mga kongkreto nga inagihan sang pumuluyong Pilipino kag sa nagaluntad nga sitwasyon sa pungsod.

Baliskad ang CARHRIHL sa su-bong nga kondukta sang paglunsar sang kontra-rebolusyonaryong gera sang estado nga wala sang ginata-

hod nga layi.

Makabulig ang CARHRIHL bilang dugang nga ubay kag mga pahanumdom sa mga rebolusyonaryong pwersa kaangot sang maayo nga pagpatuman sa pag-atubang nila sa masa kag sa kaaway. Sa pagsunod diri, dugang naton mai-pakita nga ang Partido kag BHB prinsipyado, disiplinado kag maka-

pumuluyo nga rebolusyonaryong organisasyon. Mahimutig sini ang "terorista" nga bansag nga ginakabit sang imperyalismong US kag sang papet nga rehimen sa Partido kag BHB. Dugang diri, palutawon sini ang terorismo, pagkupasista kag pagkamapang-ulipon kag mapang-abuso sang mga armadong pwersa sang kaaway.

***Mga tampok
sa isyu nga ini...***

**Pagpasidungog
kay Ka Bino**

PAHINA 3

**Paghimakas
sa Hacienda Luisita**

PAHINA 6

Pagbato sa Iraq

PAHINA 8

Paagi sa edukasyon kag propaganda sa pumuluyo bahin sa CARHRIHL, maarmasan sila sang dugang nga kinaalam bahin sa ila mga kinamatarung kag kon ano ang dapat himuon sa atubang sang pagpamigos kag mga paglapas sang kaaway.

Nagpabutyag sang mabaskog nga pagpamatuk sa CARHRIHL ang AFP kag wala naton ginasaligan nga seryoso ini sa ila kubay, sa PNP kag mga elemento sang CAFGU. Pero palapnagon gihapon naton ini sa ila kubay, ilabi na sa manubo nga upisyal kag ordinaryong suldado, agud makumbinse sila nga tahuron ang mga probisyon sini.

Ang JMC mas maayo katama nga dalangpan sang mga reklamo batuk sa mga abuso militar sangsa sa Commission on Human Rights nga nag-alagad lamang sa GRP. Ang pagbuyagyag sa JMC sang mga kaso nga ini mahimo makarenda sa sobra-sobra nga pang-abuso kag paglapas sang kaaway.

Dapat itudlo naton sa mga pwersa, baseng masa, alyado kag pumuluyo ang mga ispesipiko nga tikang sa pagmaksimisa sang JMC.

Kinahanglan ilatag kag pabakuron naton ang malapad nga makinarya kag madasig na sistema sang pagbantay, pagdokumento, pagreport kag pagbuyagyag sa publiko sang mga kaso sang paglapas sang AFP, PNP, CAFGU kag iban pa nga pwersa sang kaaway.

Kadungan sang pag-ilig sang impormasyon sa linya sang mga hayag nga makinarya, kinahanglan man ang hugot nga mabantayan sang mga natungdan nga komite sang Partido kag kumand sang BHB ang mga halambalanon kag kaso sa nagkalain-lain nga lebel. Kinahanglan mas pabaskugon ang sistema sang pagreport kag pagbantay sa mga inaway kag insidente militar halin sa mga yunit sang BHB kag lokalidad padulong sa mga prubinsya kag rehiyon, tubtub sa pungsodnon nga lebel. Responsibi-

lidad sang mga nagapamuno nga komite sa rehiyon ang gilayon nga pag-areglo sa kada sakup kag pagtukod sang madasig nga angtanay sa tiglawas sang NDFP sa JMC kag iban pa nga pungsodnon nga organo.

Palaparon kag papagsikon naton ang mga aksyon kag protestang masa agud ihayag, kundenahon kag batuan ang mga paglapas sa mga tawhanon nga kinamatarung kag internasyunal nga makatawong layi. Patingkaron naton paagi sang JMC, masmidya, mga aksyong masa kag iban pa nga paagi ang pagbuyagyag kag pagkunder sa mga pinakadaku kag pinakamala ut nga nga pasistang berdugo.

Sa pag-andar sang JMC, lauman naton nga tinguhon sang GRP nga gamiton ini agud samaron ang Partido, BHB kag rebolusyonaryong hublag.

Kahimbong ang sari-saring kontra-rebolusyonaryo, pat-ud nga magapadihut ang GRP sang mga himu-himo nga kaso sang mga aksyong terorista kag paglapas sang BHB sa mga tawhanon nga kinamatarung kag internasyunal nga makatawong layi.

Lakip sa mga himu-himo nila nga isyu ang kuno mga asasinasyon pulitikal, ekstoryson, pagrekrut sang mga menor de edad sa BHB kag iban pa. Ang pagpanginwala sa mga ini kinahanglan maabtik himuon. Responsibilidad ini sang mga nagapamuno nga kadre sang Partido.

Kadungan, dapat mangin matalom kag mapisan man kita sa pagtimbang sa mga implikasyon sa pul-

Tuig XXXV No. 8 Abril 21, 2004

Ang *Ang Bayan* ginabantala sa lengwahe nga Pilipino, Bisaya, Iloko, Hiligaynon, Waray kag Ingles.

Mahimo ini i-download halin sa Philippine Revolution Web Central nga makit-an sa:

www.philippinerevolution.org

Nagabaton ang *Ang Bayan* sang mga kontribusyon sa porma sang mga artikulo kag balita. Ginabuyok man ang mga bumalasa nga magpaabot sang mga saway kag rekomendasyon sa ikauswag sang aton pahayagan.

Malab-ot kami paagi sa e-mail sa: angbayan@yahoo.com

Kaundan

Editorial	1
Pagpasidungog kay Ka Bino	3
Mga kabutigan sang AFP	5
Paghimakas sa Hacienda Luisita	6
Pagbato sa Iraq	8
Israel, nagapanghakab duta	9
Balita	10

Ang *Ang Bayan* ginabantala duha ka beses kada bulan sang Komite Sentral sang Partido Komunista sang Pilipinas

litika sang kada taktikal nga open-siba kag operasyong militar. Sa kabilugan mataas ang paghatag impo-
tansya sang mga kadre, upisyal kag Pulang hangaway sa mga halambalanon sa pulitika sa pagpamtuan sang mga aksyong militar sang BHB. Sa amupaman, importante mas hugot pa ang pagsunod sa mga basehan sang Partido kag CARHRIHL kag likawan ang mga kahinaan, gilayon nga tadlungon ang anuman nga pagsayup sa aton bahin kag pabaskugon ang hilikuton propaganda. Tinguhaon nga maayo ang pagpaathag sang mga yunit sang Partido kag BHB indi lang sa baseng masa kundi sa malapad nga publiko.

Sa katapus-tapusan, maagum lamang ang mga bentaha naton sa JMC sa paagi sang wala kakapoy nga pagpakigbato man sa mga maniobra kag mga padihut sang psyops sang US, Malakanyang, AFP kag iban pa nga kontra-rebolusyonaryo, sa sulod kag guwa sang JMC.

Importante katama sang pagdungan nga pagpakig-away sa propaganda kag pagsabtanay sa mga pagpanamad nga anti-teroristang kaaway kag nagapadayon nga pagpalapad kag pagpabaskog sang suportang pangpulitika agud mahawan ang dalan sa pangpasingki sang aton armadong paghimakas.

Hugot nga ginapangayo ini sang subong nga tuman kalala nga krisis sang reaksyunaryong sistema kag sang programa naton sa pagpasulong sang armadong rebolusyon sa mas mataas nga halintang. AB

Mapula nga pagpasidungog kay Silvino "Ka Bino" Clamucha

Sadtong hapon sang Marso 5, napatay si Ka-upod Silvino "Ka Bino" Clamucha, 51, tagapamaba sang Arnulfo Ortiz Regional Command sang BHB-Central Visayas. Upod niya nga namartir ang pareho nga Pulang hangaway nga si Ka Kardo samtang nagapakig-away ang mga gerilya sang Chocolate Hills Command sa 302nd Infantry Brigade sang Philippine Army sa Barangay Liboron, Catigbian, Bohol.

Duha ka dekada nga ma-duagong paghimakas. Halos duha ka dekada nga naghalahad sang iya angkon nga kinalalam kag kaisog sa pumuluyong Pilipino si Ka Bino. Halin sa manubo nga saray sang sahing petiburges, ginbun-ag siya sa Barangay Del Carmen Norte, Balilihan, Bohol. Ginpadaku siya nga mahigugmaon kag mabinuligon sa isigkapareho.

Una siya nga namuklat sa mga progresibong ideya sang makau-pod siya sa anti-diktadurang paghulag sang sadto anti-Marcos nga partido PDP-Laban sa Davao del Norte sadtong 1982. Sadtong 1984, narekluta siya sa likum nga kahublagan kag nangin lubos panahon nga aktibista sa ligal nga demokratikong hublag. Sadtong 1988, nag-entra siya sa Partido Komunista sang Pilipinas.

Bilang kadre, gintugyanan siya nga pukawon, organisahon

kag pahulagon ang mga estibador, bolantero kag drayber sa Tagbilaran City kag kaingod sini. Isa siya sa nagtungod sang daku nga papel sa madinalag-on nga welga sang mga mamumugon sa daungan sa panahong iyon. Nakabulig man siya sa pagkuha sang suporta sang mga nahanungang nga pwersa sa mga paghimakas sang basehang masa. Nagbulig siya sa pag-organisa sang mga mangunguma sa Balilihan kadungan sang paglunsad sang

mga hublag protesta batuk sa mga maka-Marcos nga pulitiko sa ila lokalidad. Pagkatapos sang EDSA I sadtong 1986, ginpamunuan ni Ka Bino ang rali-protesta sang pila ka gatos nga Balilihanon batuk sa al-kalde nga ginbutang sang bag-o nga gubyernong Aquino. Sang nangin katapu siya sang Komite sang Partido sa Bohol, gindestino siya sadtong 1990 sa kaumhan kag didto nagtungod sang mga hilikuton kag responsibilidad bilang sekretaryo sa nagkalain-lain nga seksyon sang Partido.

Daku ang gintungdan niya nga papel sa tanan nga bahin nga pagpanibag-ong kusog sang rebolusyonaryong hublag sa rehiyon sa pagumpisa sang Ika-duha nga Dungganon nga Kahublagang Panadlong sadtong 1992.

Ginpadala siya sadtong ulihi nga bahin sang 1992 sa prenteng gerilya sa natung-an aminhang Cebu agud palapnagon ang kahublagan panadlong. Katung-anan sang 1995, delegado siya sa Ikaduha nga Pan-rehiyong Kumperensya sang Partido kag nabotohan bilang regular nga katapu sang Komiteng Rehiyon. Siya siya nga gintugyanan nga mamuno sa rebolusyonaryong hilikuton sa kasyudaran sang Cebu.

Pagpatuman sang duha ka yabing hilikuton. Sa panahon nga ini, napatuman ni Ka Bino ang duha ka yabing hilikuton para sa tanan nga bahin nga pagpasulong sang rebolusyonaryong kahublagan sa rehiyon. Una, gin-isa niya ang tanan nga organo sang Partido sa kasyudaran base sa papel sang mga pwersa sa mga syudad kag banwa

kag bilog nga Central Visayas. Ika-duha, ginsiguro niya ang padayon nga *deployment* sang madamu-damo nga kadre kag aktibistang masa sa kaumhan labi na halin sa edukadong pamatan-on kag nahanungang pwersa.

Sadtong 1998, napilian si Ka Bino sa Komiteng Tagapatuman bilang tal-os nga sekretaryo sang Komiteng Rehiyon sang Partido sa Central Visayas (KR-CenVis). Ginbutang siya nga tagapamaba sang Arnulfo Ortiz Regional Operational Command sang BHB. Sa panahon

nga ini, dramatiko nga nag-uswag ang apat ka prenteng gerilya sa Bohol kag Cebu.

Daku ang papel ni Ka Bino sa pagplano kag paglunsar sang makahason kag nangin bantog nga pagsala-

kay sa kwartel sang 7th Regional Mobile Group-Combat Support Company (RMG-CSC) sa Barangay Rizal, Batuan sadtong Hunyo 11, 1999. Sa paagi sang paglansi, madinalag-on nga nakaagaw ang BHB sang 60 mabaskog nga riple, isa ka 60-mm *mortar*, isa M60 *light machine gun*, masobra 30 malip-ot nga baril kag iban pa nga kagamitan militar. Ini ang pangaduha nga pinakadaku nga numero sang mga armas nga naagaw sa bilog nga pungsod sa isa ka aksyong militar halin sang ilunsar ang Ikaduha nga Dungganon nga Kahublagang Panadlong.

Sadtong temprano nga bahin sang tuig 2000, ginpamunuan ni Ka Bino ang Chocolate Hills Com-

mand kag personal niya gin-asikaso ang pagplano kag implementasyon sang isa pa ka madinalag-on nga dependensiba. Sadtong Marso 2, sa paagi sang taktika nga lansi, anum ka elemento sang Special Forces kag apat nga CAFGU ang namatay sa isa ka ambus sa Barangay Sta. Catalina, Sagbayan. Sadtong 2001, gindumalahan ni Ka Bino ang tanan nga prenteng gerilya sa isla una, bilang pinuno sang Bohol Area Command Conference kag sang ulihi Bohol Island Conference.

Sustenido nga pag-uswag. Sa pagpamuno ni Ka Bino, nagpadayon sa pag-uswag ang rebolusyonaryong baseng masa sa Bohol. Masobra katunga sang mga baryo sa isla nasakpan sang nagkalain-lain nga prenteng gerilya. Sa mga baryo nga ini, gintukod ang mga organo sang gahum pangpulitika kadungan sang mga organisasyon sang mga mangunguma, kababainhan, pamatan-on kag mga grupong suporta.

Agud mapasulong ang antipyudal nga paghimakas kag mabuhinan ang kaimulon sa kaumhan, ginpamunuan nanday Ka Bino ang pagpatuan sang minimum nga programa sang rebolusyoang agraryo.

Luwas sa pagpanubo sang renta sa duta kag usura, pagpataas sang suhol sang mga mamumugon sa uma kag presyo sang mga produktong agrikultural kag pagsakdag sang mga proyekto nga makuhaan sang dugang nga mapangabuhian, ginsulong ang mga programa sa ikaayong lawas kag katinlo kag mga kampanyang masa batuk sa mga kontra-mangunguma nga *presidential proclamation*, programa sang plantasyon sa *palm*, kag ang

“Ka Bino..”, sundan sa pahina 5

Mga intriga sang AFP, ginpanginwala

Daku nga kabutigan! Ini ang gindeklarar ni Jorge "Ka Oris" Madlos, tagapamaba sang NDGF-Mindanao, sa ginapalapta nga pinunpon nga maitom nga propaganda sang Armed Forces of the Philippines (AFP). Sa desperasyon nga matabunan ang mga kadalag-an sang Bag-ong Hanga-way sang Banwa (BHB) kag ang pagkahamulag sang AFP sa pumuluyo bunga sang lapnagon nga paglapas sa tawhanon nga kinamatarung, nagsabwag ini sang ginhalo nga katunga matuod, haum-haum, ukon indi man, mga himo-himo nga istorya:

► Ginbalita sang AFP sadtong Abril 4 nga may duha ka gerilyang BHB nga napatay sa isa ka engkwentro sa tunga nila kag 9th IB sa Lantad, Balingasag, Misamis Oriental. Sang imbestigahan, nagguwa nga duha ka CAFGU ang namatay kag lima ka tropa sang 9th IB ang napilasan. Naagawan pa sila sang BHB sang isa ka M14.

► Hinoldap kuno sang BHB sadtong Abril 2 ang hubon ni ex-Mayor Orquina sa Barangay Hinatagan, Bakwang, Surigao del Norte. Ginpatay ang iya eskort kag ginsipot pa ang ila mga armas kag personal nga kagamitan. Pero nabuyagyag nga ang may kahimuan sini amo mga lokal nga bandido, nga may kontak sa militar. Isa diri amo si SPO2 Alan Ebol.

► Manubo na kuno ang moral sang BHB. Kag pamatuod sini, suno sa militar amo ang pagsurender sang may 50 rebelde sa Agusan kag Surigao del Norte. Pero ang matuod: Ang mga ini mga paltik nga

surenderi-mga ginsimpon nga paltik nga gerilya ng BHB kag lokal nga bandido nga paliwat-liwat ginapasurender sang pamunuan sang 4th ID. Sa amo kadaku nga raket, makahugakom sang mga militar ang mga pondo para sa "peace and order" kag "rebel returnee".

► Liwat naglaway ang mga bayaran nga propagandista sang militar bangud anum ang nabalita nga napatay nga Pulang hangaway sa isa ka engkwentro batuk sa 36th IB sa Barangay Awaw, Monkayo, Compostela Valley sadtong Marso 30.

Ang naengkwentro sang 36th IB amo ang panatiko nga grupong Remnants of the Family of God nga gin-organisa kag ginapondohan sang AFP. Isa ka suldado kag anum katapu sang armadong kulto ang napatay kag napilasan sang isa ka elemento sang CAFGU.

► Ginsalakay sang mga tropa sang AFP ang isa ka grupo sang BHB sa Barangay Salug, Agusan del

Sur. Na-
a g a w
k u n o
ang apat
ka armas

sini. Ang matuod, isa ka *asset* sang Philippine Army ang nagpangawat sang mga armas nga ginatag-iyahan sang mga lokal nga residente. Wala sang natabo nga lukpanay.

► "Sila-sila mismo ang nagapatyanay...." Singgit sang militar. Anum kuno ang namatay nga mga Pulang hangaway sang makaengkwentro ang duha yunit sadtong Marso. Sang mausisa, wala sang natabo nga insidente sa nasambit nga lindero sang La Paz, Agusan del Sur.

► Nagpatay kuno sang AFP ang walo ka Pulang hangaway sa isa ka engkwentro sa Alegria, Surigao del Norte sadtong Marso 11, 2004. Ang matuod, tatlong kau-pod ang napatay, kag indi walo, pareho sang ginabalita sang militar.

AB

"Ka Bino...", halin sa pahina 4

ginatawag mga "mega project" kag padihot nga "poverty alleviation" nga ginapondohan sang mga impyerialista.

Saludo! Nagbulig sa pagpauswag sang armadong paghimakas sa kaingod nga mga isla ang KR-CenVis. Ginpamunuan ni Ka Bino

ang pagplano kag implementasyon sang madinalag-on nga taktikal nga opensiba sa Mahaplag, Leyte sadtong Setyembre 20, 2002. Anum ka tropa sang Scout Ranger ang namatay sa inaway nga ini.

Pila ka bulan bag-o siya mamatay, ginpamunuan ni Ka Bino ang pagtukod sang isa pa ka prenteng gerilya sa Central Visayas.

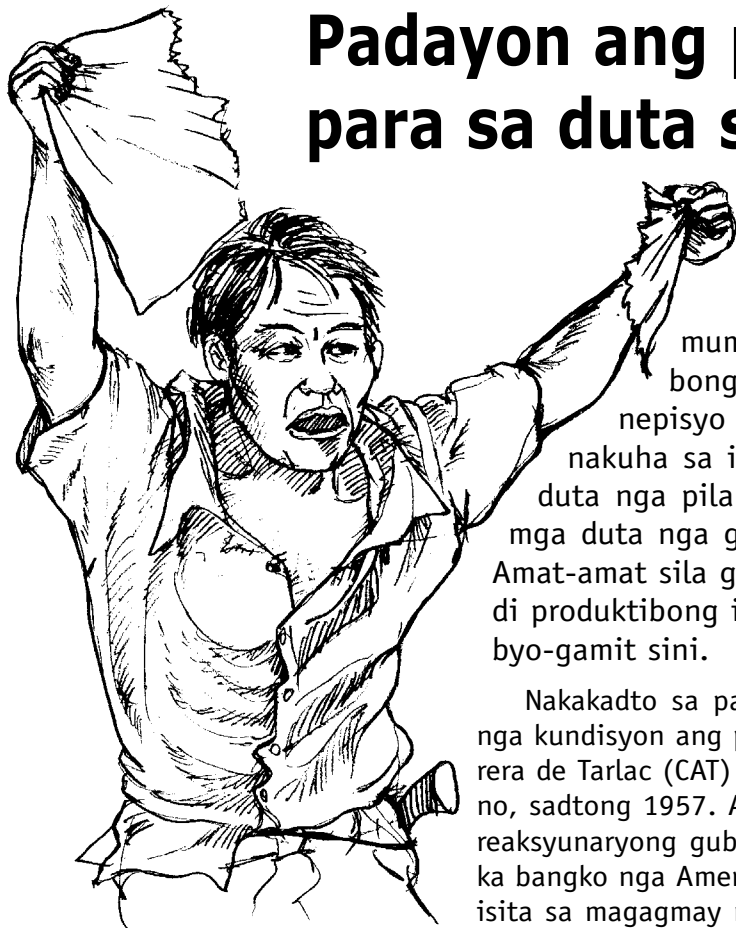
"Matuod nga isa siya sa pinakamaayo nga anak sang henerasyon nga ini," pagpasidungog sang KR-CenVis, sang Arnulfo Regional Operational Command kag bilog nga rebolusyonaryong kahublagan sa Kabisayaan kag bug-os nga kapuluan.

Nagasaludo sa iya ang pumulyong Pilipino!

AB

Padayon ang paghimakas para sa duta sa Hacienda Luisita

Halos lima ka dekada na ang nakaligad halin sang una nga nagpromisa ang pamilya Cojuangco nga ipanagtag sa mga mamumugon sa uma ang Hacienda Luisita. Tuhtub subong, wala ni isa ka mamumugon sa uma ang nakabenebisyo sang pangako nga ini. Sa tigaylo, amat-amat ginakuha sa ila ang basehan sang pag-angkon indi lang sang duta nga pila ka dekada na nila ginatalauma kundi pati sang mga duta nga ginatindugan sang ila mga balay kag komunidad. Amat-amat sila ginatabog sa asyenda agud hatagan-dalan ang indi produktibong ispekulasyon sa duta kag malaparan nga pagkambyo-gamit sini.

Nakakadto sa pamilya Cojuangco ang Hacienda Luisita sang himuon nga kundisyon ang pagbakal sini kadungan sa pagbakal sa Central Azucarera de Tarlac (CAT) halin sa TABACALERA, isa ka kumpanya nga Amerikano, sadtong 1957. Agud mabayaran ang CAT, gingarantiyahan sadto sang reaksyunaryong gubyrno ang pagpangutang sang mga Cojuangco sa isa ka bangko nga Amerikano sa kundisyon nga "ipanagtag ang Hacienda Luisita sa magagmay nga mangunguma sato sa programa sang Administrasyon sa hustisya sosyal."

Ginpautang man sang Government Service Insurance System (GSIS) sang P7 milyon ang pamilya agud seprado nga bayaran ang asyenda. Ini sa kundisyon nga ang mga lote nga nagabug-os sa asyenda tulungaon sa mga agsador. Wala sang ginputika ang mga Cojuangco sa pagbakal nila sa CAT kag Hacienda Luisita kundi ang promisa nga igabalik sa mga lehitimo nga tag-iya sini ang ila kinamatarung sa duta.

Sa anupaman, napaslawan ang una nga henerasyon sang mga mamumugon sa uma nga pasabton ang pamilya Cojuangco. Gamit ang ila gahum sa reaksyunaryong gubyrno, nagmaniobra, nangtiplang kag naggamit sang kusog ang mga Cojuangco agud siguruhon nga indi tuhtub san-o makadto sa kamot

sang mga mamumugon sa uma ang masobra 6,000 ektarya nga asyenda. Labi nga nagbaskog ang buruk-rata-kapitalista nga gahum sang pamilya paglipas sang panahon.

Nag-abot ini sa putuk-putukan sang mabutang bilang presidente sang pungsod si Corazon Cojuangco-Aguino, manghod nga utod ni Jose "Peping" Cojuangco nga siya ang may pinakadaku nga bahin sa Hacienda Luisita. Nagmaniobra si Aquino agud iatras ang mga desisyon sang reaksyunaryong korte nga nagamandu sang pagpanagtag sang kadutaan sang asyenda. Sa idalom sang iya rehimen, nanginlay ang mapaniplang nga Comprehensive Agrarian Reform Program (CARP). Ginbun-ag sang CARP ang iskema nga *stock transfer*. Diri, mahimo italana sang agalon nga

mayduta ang bili sang duta kag himuon ini nga mga sapi.

Imbes nga ipanagtag ang duta, mga sapi na lamang ang ginpanagtag sa mga mamumugon sa uma. Agud mapat-ud sang agalon nga mayduta nga makadto sa iya ang pinakadaku nga bahin sang mga sapi, masami ginapagamay ang bili sang mga duta nga agrikultural kag ginpadaku ang iban pa nga gamit sa produksyon nga direktang ginakaptan sini.

Stock distribution option

Sa Hacienda Luisita, ginatawag ang iskema nga ini nga Stock distribution Option (SDO) kag ginpatuman umpisa 1989. Sa idalom sang SDO, indi lamang nakalusot liwat ang pamilya Cojuangco sa pila ka dekada nga salabton sini. Pa-

agi sa pagpanagtag sang wala pulos nga sapi sa Hacienda Luisita, Inc. (HLI), ginalatag sini ang basehan agud angkunon ang asyenda nga wala sang anuman nga ligal nga sablag. Ginapaluya sini ang pusisyon sang mga mamumugon sa uma bilang mga lehitimo nga tagiya sang duta kag amat-amat ginadula ang ila kinamatarung diri. Wala ginadumili sa idalom sang SDO ang pagbaligya sang duta sang mga tagiya sini. Gamit ang gahum sini sa lokal nga gubyrno, ginbag-o sang pamilya Cojuangco ang klasipikasyon sang 3,290 ektarya ukon halos 67% sang bug-os nga asyenda padulong sa duta nga sarang mapaidalom sa kumbersyon. Lima ka gatos ektarya ang gilayon ginbaligya sa Itutsu kag Hasama, mga korporasyong Hapon. May pila ka gatos nga ektarya man nakatalana para sa konstruksyon sang bahin sang Subic-Clark-Tarlac Expressway Project nga nakatalana ilatag sadto pa nga 2003.

Agud malikaw makadto sa mga mamumugon sa uma ang kita sa pagbaligya sang duta, ang kapital ginapalibot sang pamilya Cojuangco sa HLI kag iban pa nga korporasyon nga ginatag-ihan sang ila pamilya. Ginbaligya anay sang mga Cojuangco ang kadutaan sa iba pa sini nga kumpanya sa manubo nga bili antes ini ibaligya sa mga dumuluong nga korporasyon sa mas mataas nga bili. Halimbawa, sadtong 1999, ginhatag sang HLI ang 300 ektarya sa Centenary Holdings Incorporated (CHI), isa man ka kumpanya sang mga Cojuangco, kabaylo sang P12 milyon nga bili sang sapi sini. Sadtong 1998, ginbaligya sang CHI ang nasambit nga 300 ektarya sa presyo nga P750 milyon! Sadtong 2001, nagrehistro sang neto nga kita nga masobra P125 milyon ang

CHI samtang ang HLI, orihinal nga tagiya sang duta, nagrekord lang sang P14 milyon nga kita. Naubos ang netong kita sang CHI sa galastuhan para sa matag-as nga upisyal sang kumpanya kag iban pa nga "pangkabilugang galastuhan."

Bug-os ang kontrol sang pamilya Cojuangco sa pagpatuman sang iskemang SDO. Lubos sini nga ginakontrol ang Board of Directors sang HLI indi lang bangud kapot sini ang kadam-an nga sapi sa HLI. Sa sulod sang 14 tuig, kapot man sang mga Cojuangco ang mga ginpili nga tiglawas sang mga mamumugon sa uma kag superbisor nga nagapungko sa Board. Nakigkunsabuhay ang mga ini sa mga maiobra kag pagpaniplang sang pamilya Cojuangco.

Pagbato sang asyenda

Sa atubang sang tanan nga mga ini, wala sang mapilian ang mga mamumugon sa uma kundi batuan ang amat-amat nga pagtobog sa ila halin sa ila kadutaan. Sadtong Setyembre 2003, ginpakita nila ang ila pagkadis-ayre sa iskemang SDO sang ginboykot nila ang eleksyon para sa ila mga tiglawas sa Board of Directors sang HLI. Ginsikway nila ang mga dalag nga lider nga madugay nang nakighimbunanay sa pamilya Cojuangco kag liwat ginpamilit ang ila lehitimo nga kinamatarung nga magpanag-iyang sang duta sa asyenda.

**Indi sa tanan nga tion
epektibo nga magamit
sang mga Cojuangco
ang ila burukrata-
kapitalista nga gahum.**

Bag-o ini, nahugpong ang mga mamumugon sa uma sa welga sang mga mamumugon sang CAT sadtong Pebrero 2003. Kadungan sa ila pagpamatuk sa iskemang SDO, ginpamatukan man nila ang pagpagamay sa araw sang pagtrabaho (*man days*), pagdula sang mga benepisyo, ang malaparan nga kumbersyon sang duta sa asyenda kag militarisasyon sang ila mga komunidad. Ginhingyo nila sa mga ahensya sang gubyrno ang gilayon nga pagbasura sang iskemang SDO kag pagpatuman sa nau-na nga mga dikreto kag kasugtanan ligal batuk sa tunga sang pamilya Cojuangco kag mga mamumugon sa uma. Agud epektibo nga mabatuan sang pumuluyo sa sulod sang asyenda ang nagpala nga pagpaniplang kag pagpamigos sang mga Cojuangco, kinahanglan pat-uron ang pagpalig-on sang ila mga organisasyon kag pagpalapad sang ila mga alyansa sa sulod kag guwa sang asyenda.

Indi sa tanan nga tion epektibo nga magamit sang mga Cojuangco ang ila burukrata-kapitalista nga gahum. Mahimo hingalitan ang banggianay nga kinaiya sa kubay sang mga reaksyunaryo kag hingalitan ang mga kahuyangan sang pamilya ilabi sa panahon nga wala sa nagaharing guban ang ila pamilya.

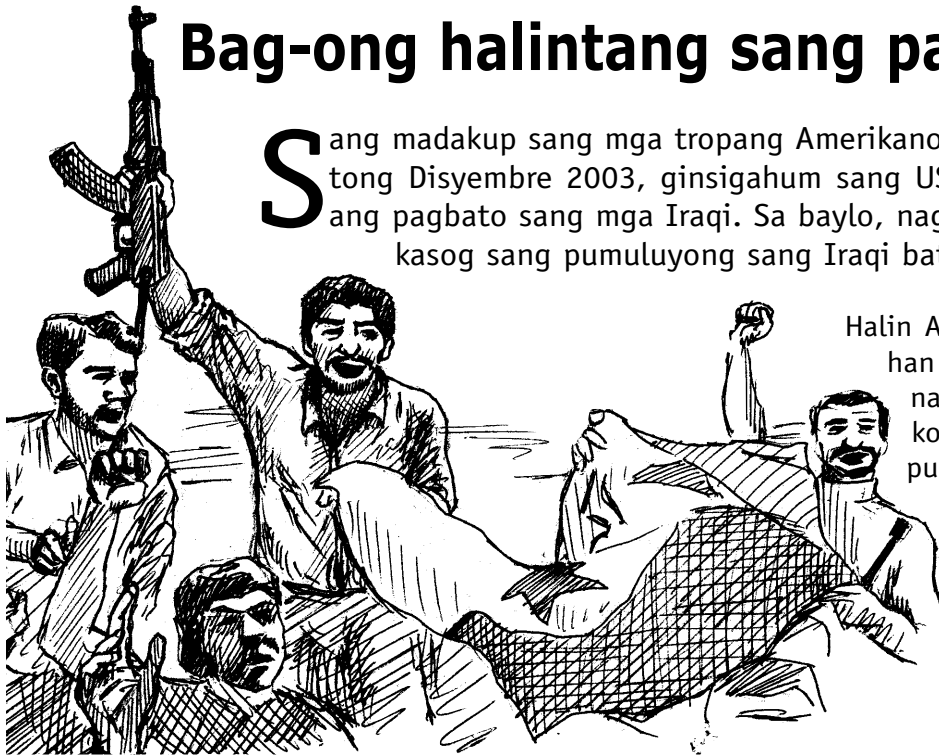
Sa amupaman, mientras indi mapukan ang malapyudal nga kahimtangan magapabilin sa pamilya Cojuangco kag iban pa nga dalagku nga agalon nga mayduta, pada-yon nga kuhaon sa tanan nga mga agsador kag imol nga mangunguma ang ila duta. Solo ang pungsodnon-demokratikong rebolusyon pagagi sa malawigan nga inaway banwa ang lubos makalubad sa problema sang mga mangunguma sa duta.

AB

Bag-ong halintang sang paghimakas sa Iraq

Sang madakup sang mga tropang Amerikano si anay Pres. Saddam Hussein sadtong Disyembre 2003, ginsigahum sang US nga magahina kag magakanay na ang pagbato sang mga Iraqi. Sa baylo, nagdugang pa ang armadong pagpanikasog sang pumuluyong sang Iraqi batuk sa mananakup.

Halin Abril sang tuig nga ini, naeksperensyahan sang mananakop nga koalisyon nga ginapamunuan sang US ang pinakamabasog nga atake sang mga nagabato nga pumuluyong Iraqi. Masobra 80 suldado nga Amerikano na ang namatay sa mga opensiba sang Iraqi subong nga bulan. Nag-abot na sa 700 ang numero sang mga Amerikano nga namatay sa Iraq halin sang sakupon sang US ang pungsod sadtong Marso 2003.

Nagalapad nga patriyotikong paghiliusa. Isa ka armadong pag-alsa sang mga Shi'ite sa pungsod ang nag-ibwal sadtong Abril 14.

Ang mayorya nga etniko-relihiyosong grupo Arab Shi'ite kabahin sa mga pwersa nga temprano nagpabutyag sang pagpamatuk sa pagpanakup sang US sa Iraq. Sa malawig nga panahon, nanawagan sila nga pahalinson ang US kag bungka-gon ang papet nga Iraqi Governing Council (IGC) paagi sa relatibong matawhay nga martsa kag aksyong protesta sa Baghdad kag iban pa nga syudad. Ang organisado nga pagpamatuk sang mga Shi'ite ginpangunahan ni Moqtada al-Sadr, isa ka lider relihiyoso.

Matapos ang wala pili nga pagpangluthang sang mga suldadong Amerikano sa isa ka grupo sang mga Shi'ite sa Sadr City kon sa diin duha ka Iraqi ang napatay, ginanunsyo ni Sadr sadtong Oktubre 2003 ang pagtukod sang nagakau-galingon nga gubyernong Iraqi. Nagsindi nga mitsa sang kinagamu

sining Marso 28 sang ginmandu sang US ang pagpasara sa isa ka pahayagan nga kontrolado sang grupo ni Sadr bangud sa pagpakamaut sini sa mga mananakup. Pagkaligad sang lima ka adlaw, nagpanawagan na si Sadr sa iya mga sumulunod nga maglunsar sang mga armadong atake sa mga mananakup.

Bag-o pa man mag-igrab ang pag-alsa nga Shi'ite, may malapnagon nga kahublagang gerilya sang nagkalain-lain nga patriyotikong pwersa sa Iraq, nga kadam-an kabahin sa etniko-relihiyoso nga grupong Arab Sunni, nga nagabug-os sang mas o minus 20% sang pumuluyo. Sa pag-etra subong diri sang mga Shi'ite, nga nagabug-os sang 60% sang pumuluyo, nagsakup na sa kadam-an sang Iraq ang armadong pag-alsa.

Sa umpisa pa lamang sang pagpanakup, nagtuyo ang US nga gatangan ang mang pagkatuhay sang mga Shi'ite kag Sunni agud tunga-on ang pumuluyong Iraqi kag pahi-

naon ang ila determinasyon sa pagbato.

Baliskad sa ginasaligan sang US, napabakod subong ang mas malapad kag mas malig-on nga paghiliusang Iraqi nga nagpahigad sa mga pagkatuhay etniko kag relihiyoso jkag nagapatimaan sang panibagong lebel sa ila paghimakas para sa pungsodnon nga kahilwayan. Sa nagkalain-lain nga moske sa Iraq subong, ululupod na nga nagasimba ang anay magkaaway nga mga Sunni kag Shi'ite. Sa Fallujah kag iba pang nga syudad kon sa diin mayorya ang mga Sunni, ginasug-alaw ang grupo ni Sadr kag ginahugyaw sila nga mga baganihan.

Mabangis nga operasyon militar ang sabat sang US sa nagalapnagon nga pagpakig-away. Bunga sini, indi man makapugong pati ang pila ka upisyal sang IGC nga padayon nga maghipos. "Henosidyo ini!" siling ni Ghazi Ajil al-Yawer, isa ka myembro sang papet nga konseho, bilang reaksiyonsa mga aksyon sang US sa Fallujah sining nagligad nga sima-

na. Nag-abot sa 450 Iraqi ang napatay kag 1,000 ang napilasan sa nasambit nga mga operasyon.

Bangud man diri, nagbiya sa pwesto ang ministro sa tawhanon nga kinamatarung kag isa ka tal-os nga pangulo sang IGC. May pila ka insidente nga nagbalibad sila magbato sa parehong Iraqi. Sadtong isa ka simana, halimbawa, nagbalibad ang mga tropa sang papet nga Iraqi Armed Forces nga magupod kag magsuporta sa US Marines batuk sa mga nagaalsa nga Shi'ite.

Ginatay-og ang koalisyon. Ang nagsingki nga pagbato sang mga Iraqi nagatay-og subong sa koalisyon nga ginapamunuan sang US. Nagalapad sa mga pungsod nga kalakip sa koalisyon ang pagpamatuk sa gera kag ang panawgan paulion na ang mga tropa nila sa Iraq.

Ang pagpamatuk labi pa nga ginpalala sang serye sang pagkuot sang mga pwersang Iraqi sa mga dumuluong halin sa mga nasambit nga pungsod. Indi magkubos sa 15 dumuluong ang ginapatihan bihag subong sang mga nagaalsa nga Iraqi. Ginapamilit nila nga kabaylo sang paghilway sa mga bihag ang

paglayas sang mga
pwersa mana-
nakup sa

pungsod.

Isa-isa subong nagaatras ang mga pungsod nga kabahin sang koalisyon. Sa masunod nga mga simana, mahalina sa Iraq ang tropa sang Kazakhstan. Sini naman nga Abril 19, ginumpisan sang Spain ang proseso sang pagpauli sa mga suldado sini sa Iraq. Nagsedesisyon man nga mag-atras ang Honduras kag Nicaragua.

Tanan nga iba pang gubyrerno nga nagsuporta sa gera sang US sa Iraq nagapadailom sa mabaskog nga presyur halin sa tagsa nila ka pumuluyo nga nagapamatuk sa pagpanakup.

Sa anupaman, dugang nga nabuyagyag subong ang pagka-tighreng papel sang mananakup nga koalisyon. Magapamilit pa nga magpabilin sang malawig sa Iraq ang US kag mga kaalyado sini sa pihak sang nagapadasyon nga mga paglutos sa inaway kag mabaskog nga internasyunal kag lokal nga protesta kag presyur, mahigot ini sa malala nga dependibong kahimtangan nga magapadulong lamang sa pat-ud nga paglutos. AB

Sharon Plan, isa ka tuso nga plano

Sining Abril, sa hayag nga basbas kag suporta sang US, isa pa gid ka tuso nga padihot ang ginpaabante sang rehimeng Sharon sang Israel agud amat-amat nga mangin permanente ang ila okupasyon sa duta sang mga Palestino.

Sa idalum sang plano nga ini nga ginatawag Sharon Plan, pakuno-kuno nga boluntaryo nga atrasan sang Israel ang mga kolonya nila sa Gaza Strip kabaylo sang permanente nga pagpabilin sang mga kolonya nila sa halos katunga sang mga duta sa West Bank, nga pareho sang Gaza Strip teritoryo man sang Palestine. Anum ka malagpad nga bloke sang mga kolonya sang Israel ang palaparon kag permanente nga okuparon sang Israel. Dugang diri, indi na pagtugutan ang mga Palestino nga napalayas sadtong 1948 kag 1967 nga makabalik liwat sa ila pungsod.

Hayagan nga ginalapak sang Sharon Plan ang mga probisyon sa internasyunal nga layi nga nagakilala sa kinamatarung nga makabalik sa ila ginhalinan ang minilyon nga nakadistyerong Palestino. Ginalapak sini pati ang tuso nga padihot sang US sadtong 2003 nga "Roadmap" padulong kuno sa pag-angkon sang kalinungan sa tunga sang Palestine kag Israel. Maathag nga nakasaad diri ang pagdumili anay sa pagpalapad sang mga kolonya sang Israel sa teritoryo sang Palestine tubtub nga sa ulihi lubos na magapahalina sa tanan nga mga ini.

Ang Sharon Plan isa lamang sa pinakaulihi nga mga maniobra sang Israel kag US. Bag-o ini, hayagan nga ginabalewala sang duha ang malapad nga panawagan nga bungkagon ang "security barrier" nga gintukod sang Israel sa sulod sang Palestine. Ginpasingki man sang Israel ang pagpanalakay sa sulod sang Palestine kag pagpatay sa mga lutaw nga personalidad nga nagapanguna sa pagbato sa okupasyon sang Israel. Sadtong Marso 22, ginpatay sang mga pwersang Israeli si Shiek Ahmed Yassin, tagapundar sang HAMAS, isa ka armadong grupo nga Palesti-

"Tuso...", sundan sa pahina 10

Mga katapu sang Karapatan, ginhimo nga hostage sang militar

GINHUNONG sang isa ka adlaw sa sulod sang Philippine Independent Church sa Roxas, Oriental Mindoro sadtong Abril 17 ang 61 katapu sang Tanggol Karapatan-Southern Tagalog. Malisyoso sila nga gin-akusahan nga nagatago sang isa ka pilason nga Pulang hangaway sa sulod sang simbahan. Gamit ang amo nga wala basehan nga akusasyon, hayag nga ginalapas sang militar ang mga kinamatarung sang grupo.

Nakahalin gid lang ang grupo sa kaingod nga banwa sang Bongabong para sa isa ka *fact-finding mission*. Pila ka adlaw antes ini, nabalita ang pagpatay sang militar sa isa ka pito ka tuig nga bata pagkapos magluntad ang engkwentro sa tunga sang mga militar kag sang BHB. Nabalita man ang pagkuot kay Edwin Macarinas, lokal nga *coordinator* sang partido Anakpawis sa lugar. Nakit-an siya nga patay malapit sa lugar kon sa diin siya ginkuot.

Nag-abot sa simbahan ang grupo sang Karapatan-ST agud magpahuway kag magpalipas sang gab-i. Banda alas 4:00 sang kaaganhon sang palibutan sila sang mga 20 militar nga naka-*bonnet* kag armado sang mataas nga kalibreng baril. May ginapangita kuno ang mga militar nga pilason nga tropa sang BHB.

Wala sang nakit-an nga rebelde ang ginpasulod sang militar nga hepe sang pulisya pero wala gihapon gintugot sang militar nga makahalin ang grupo sa kapilya. Berbal sila nga gin-abuso sang militar. Ginpahilway lamang ang grupo banda alas 4:00 sang hapon sang magpatunga sa militar ang bise gobernador sang Mindoro. Nag-abot man ang mga katapu sang midya.

halin sa pahina 9

no nga mabaskog nagabato sa okupasyon sang Israel sa Palestine. Sining Abril 17, si Abdel Aziz Rantissi, nga bag-o pa lang nagbulos kay Yassin, ang ginpatay man sang mga Israeli.

Nagasulunod ang mga pagkinasadya kag pagpasidunggog sa kaugalingon sang mga upisyal sang US kag Israel sa pagkapatay nila sa mga lider sang HAMAS. Ginabilang nila nga daku nga kadalag-an ang mga operasyon nga ini. Nagpahayag man sang mabaskog nga pagkundenar sa mga hitabo nga ini ang mga Palestino kag iban pa nga pumuluyong Arabo kag ang mga demokratiko kag progresibong pwersa, malapad nga pumuluyo, kag kadam-an nga pungsod sa kalibutan.

AB

KAGUMA, 33 ka tuig na

GINSAULOG sang mga rebolusyonaryong manunudlo sadtong Marso 28 ang ika-33 anibersaryo sang KAGUMA ukon Katipunan ng mga Gurong Makabayan paagi sang paglunsar sang isa ka *lightning rally* sa Maynila.

Ang KAGUMA isa sa 16 ka alyado nga rebolusyonaryong organisasyon sang National Democratic Front of the Philippines. Gintukod ini bilang ligal nga organisasyon sang mga manunudlo sa pila ka kolehiyo kag hayskol sa Metro Manila. Nanging tago nga organisasyong masa ini sang gindeklarar ni Marcos ang layi militar sadtong Setyembre 21, 1972. Madamu sa mga katapu sini ang nag-entra sa Bag-ong Hangaway sang Banwa. Indi lang pila ang gindakup, gintortyur kag ginpatay sang mga militar. Samtang, ang mga nagpabili sa ila pagtudlo nagpadayon sa pag-organisa sa kubay sang mga manunudlo sa mga syudad kag komunidad.

Suno kay Ceasar Magturo, ang pungsodnon nga tagapamuno, kag Ka Gary, katapu sang pungsodnon nga sekretaryat sang KAGUMA, nagakabuhi ang komitment sini sa rebolusyonaryong edukasyon paagi sa paglunsar sang mga kampanya nga literasiya kag numerasiya sa mga teritoryo sang rebolusyonaryong hublag. Diri ginapalapnag sang ila mga katapu ang kahanasan sa pagtudlo sa syensa kag mga prinsipyo sang rebolusyon kadtungan sa pagtipon sang mga materyal nga suporta sa armadong paghimakas. Padayon man nila ginamobilisa ang mga kapareho nga nga titser agud ipakigbato ang ila sektoral nga mga interes kag kinamatarung.

Bunga sang mga kasaypanan kag disoryentasyon, madamu sa mga katapu sang organisasyon ang nag-untat sa paghulag sadtong dekada 1980. Pero nakabawi na ini sang kusog resulta sang Ika-duha nga Dungganon nga Kahublagan Panadlong sang Partido. Base sa listahan sang Ikatlong Kongreso sini nga ginhiwat sa isa ka sonang gerilya sa Central Luzon sadtong 2003, ang KAGUMA may katapuan subong nga masobra isa ka libo sa bilog nga pungsod.

Sa ila pang-anibersaryo nga pahayag, nagpasidunggog ang KAGUMA sa mga martir sini pareho nanday Jessica Sales, Evelyn Pacheco, Deodoro Buaris, Manuel Guianga Ola, Rafael Quejada, Luz Pagobo, Jun Geronimo, Rey Rubin, Nona Santaclara, July Mendoza, Ka Gabby Gaveria kag Ka Toy.

ANG**Bayan**

Pahayagan ng Partido Komunista ng Pilipinas
Pinapatnubayan ng Marxismo-Leninismo-Maoismo

Edisyong Hiligaynon
Tuig XXXV No. 8
Abril 21, 2004
www.philippinerevolution.org

Editoryal

Handaan ang pagpatuman sang JMC

Nakamiting na ang Joint Monitoring Committee (JMC) nga siya ang magadumala sa implementasyon sang Comprehensive Agreement on Respect for Human Rights and International Humanitarian Law (CARHRIHL).

Bentaha sa pumuluyo kag rebolusyon ang pagtukod kag pagpaandar sang JMC labi na sa atubang sang nagapadamu nga kaso sang pasista nga abuso kadungan sang pagsingki sang "gera batuk sa terorismo." Ini ang magabaton kag maga-imbestiga sa mga reklamo sang paglapas sa CARHRIHL.

Ang CARHRIHL nagluntad bilang malahalon nga dugang nga rekisito sa pagrespeto sa mga tawhanon nga kinamatarung kag internasyunal nga makatawong layi.

Kaundan sini ang bug-os nga sakup sang mga tawhanon nga kinamatarung nga ginalakipan sang mga kinamatarung sibil kag pangpulitika, pang-ekonomya, pangkatinglaban kag pangkultura. Base ini sa gin-agan kag mga kongkreto nga inagihan sang pumuluyong Pilipino kag sa nagaluntad nga sitwasyon sa pungsod.

Baliskad ang CARHRIHL sa su-bong nga kondukta sang paglunsar sang kontra-rebolusyonaryong gera sang estado nga wala sang ginata-

hod nga layi.

Makabulig ang CARHRIHL bilang dugang nga ubay kag mga pahanumdom sa mga rebolusyonaryong pwersa kaangot sang maayo nga pagpatuman sa pag-atubang nila sa masa kag sa kaaway. Sa pagsunod diri, dugang naton mai-pakita nga ang Partido kag BHB prinsipyado, disiplinado kag maka-

pumuluyo nga rebolusyonaryong organisasyon. Mahimutig sini ang "terorista" nga bansag nga ginakabit sang imperyalismong US kag sang papet nga rehimen sa Partido kag BHB. Dugang diri, palutawon sini ang terorismo, pagkupasista kag pagkamapang-ulipon kag mapang-abuso sang mga armadong pwersa sang kaaway.

***Mga tampok
sa isyu nga ini...***

**Pagpasidungog
kay Ka Bino**

PAHINA 3

**Paghimakas
sa Hacienda Luisita**

PAHINA 6

Pagbato sa Iraq

PAHINA 8